

Eesti tõuorganisatsioonide poolt esitatud aretuse erinõuded.

Organisatsioon (taotleja)	Tõud	Terviseuuring	Näitusetulemus	Koolitus	Muu	Kehtib
Alaska Malamutide Liit	Alaska malamut	<u>HD (mõlemal vanemal)</u> : tulemusega A, B või C. Tulemuse C saanud koera võib paaritada ainult koeraga, kelle HD-uuringu tulemus on A; <u>ED (mõlemal vanemal)</u> : tulemusega 0 või 1; <u>Pärilike silmahaiguste uuring (mõlemal vanemal)</u> : tulemusega „leiuta“ päriliku katarakti (HC), RD ja PRA osas. Silmauuring ei või paaritushetkel olla vanem kui 24 kuud. Silmauuringu tegemise hetkeks ei või koer olla noorem kui 12 kuud.	<u>Näitusehinne (mõlemal vanemal)</u> : (i) üks näitusehinne „SP“ VÕI (ii) üks näitusehinne vähemalt „VH“ rahvusvaheliselt näituselt või erinäituselt VÕI (iii) üks näitusehinne vähemalt „VH“ juhul, kui koer on sooritanud FCI liikmes- või partnerriigis aktsepteeritud tõukatse. Kinnituse hinde/katse kohta väljatab Eesti Alaska Malamutide Liit. Juhul, kui koer on paarituse hetkeks vanem kui 2 aastat, peab näitusehinne olema saadud ava-, kasutus- või tšempionklassis.	-	Kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritust.	01.07.2012-30.06.2017 (EKL volinike koosolek 30.05.2012, protokoll nr 7)
Eesti Austraalia Karjakoerte TÜ	Austraalia karjakoer	<u>BAER kuulmistest (mõlemal vanemal)</u> : tulemusega normaalne kuulmine mõlemast kõrvast; <u>HD-uuring (mõlemal vanemal)</u> : A, B või C;	<u>näitusehinne (mõlemal vanemal)</u> : vähemalt H (ei arvestata kutsikaklassis saadud hindeid)	-	Tõendi pesakonna aretuserinõuetele vastavuse kohta väljastab Eesti Austraalia Karjakoerte TÜ	01.01.2015-31.12.2019 EKL volinike koosolek 29.10.2014 (protokoll nr 2)

		<p><u>ED-uuring</u> (mõlemal vanemal): 0 või 1; vähemalt üks pesakonna vanematest peab olema <u>prcd-PRA geenitesti või ametliku põlvnemisuuringuga</u> saanud tulemuse A ehk terve.</p>				
<p>Eesti Cavalier King Charles Spanjelite TÜ Eesti Spanjeliühing</p>	<p>Cavalier king charles spanjel</p>	<p><u>Südameuuring</u>: teostatakse kui koer on vähemalt 12 kuune. Kuulamise teel teostatud uuring kehtib 12 kuud, ultrahelis teostatud uuring kehtib 24 kuud. Uuring mis on teostatud enne 01.03.2011 kehtib ka juhul kui see on teostatud alla 12 kuusele isasele; <u>Silmauuring</u>: esimene uuring teostatakse kui koer on vähemalt 12 kuune ja seejärel kordusuuringud kolme aastaste intervallidega. Uuring mis on teostatud enne 01.03.2011 kehtib ka juhul kui see on teostatud alla 12 kuusele isasele; <u>Põlveuuring</u>: Uuring teostatakse alates 12 elukuust. Põlveuuringut ei ole vaja korrata.</p>			<p>Kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritamist</p>	<p>01.07.2012-30.06.2017</p>

		Uuring mis on teostatud enne 01.03.2011 kehtib ka juhul kui see on teostatud alla 12 kuusele isasele.				
Eesti Chihuahua Klubi	Chihuahua (l/k; p/k)	<u>Põlveuuring</u> (mõlemal vanemal: 0/0+0/0, 0/0+0/1, 0/0+1/0, 0/1+1/0, 1/0+0/1, 1/1+0/0. Juhul, kui kasutatakse isast alla 12 kuu vanusena, siis peab patella uuring olema tehtud paaritushetkeks ning ka vanemana kui 12 kuud	<u>Näitusehinne</u> (mõlemal vanemal): 2xSP kahelt FCI poolt tunnistatud näituselt ja kahelt erinevalt kohtunikult. Ei arvestata kutsikaklassis saadud hindeid		- isast koera võib aretuses kasutada alates 10. elukuust; - emast koera võib aretuses kasutada mitte noorem kui 15 kuu vanust ja vanemat kui 7-aastast. Arstitõendi alusel võib aretuses kasutada kuni 9-aastast emast; - tõendi pesakonna aretuserinõuetele vastavuse kohta väljastab Eesti Chihuahua Klubi	01.01.2017-31.12.2021 (EKL volinike koosolek 29.11.2016, protokoll nr 11)
Eesti Chow Chow TÜ	Chow chow	<u>HD</u> : A, B, C või D <u>ED</u> : 0, 1 või 2 <u>Silmauuring</u> : ametlik silmauuringu tulemus pärilike silmahaiguste entroopium, HC, PRA kohta. Uuringu teostamise hetkeks peab koer olema vähemalt 12-kuune. Ametlik <u>põlveuuringu</u> tulemus	<u>Mõlemal vanemal</u> : vähemalt 2x vähemalt VH		- isasel koeral ei tohi elu jooksul olla rohkem kui 80 Eestis registreeritud kutsikat. - nõuded peavad olema täidetud enne paaritust.	Kehtivad kuni 30.06.2019 (EKL volinike protokoll nr 9, 24.05.2016)
Eesti Do Khyi Tõuühing, Mastiffide Tõuühing	Do-khyi (tiibeti mastif)	<u>HD/ED</u> (mõlemal vanemal): FCI normidele vastavalt hinnatud tulemus.	<u>Näitusehinne</u> (mõlemal vanemal): 2x vähemalt VH (ei arvestata	-	- isast koera võib aretuses kasutada alates tema 18-	01.01.2017-31.12.2021 (EKL volinike koosolek 29.11.2016, protokoll nr 11)

		<p>Uuringud peab kinnitama EKL poolt määratud usaldusarst. Uuringu tegemise hetkel peab koer olema vähemalt 18-kuune.</p> <p><u>Silmauuringud</u> (mõlemal vanemal): uuring PRA, RD, katarakt (HD), entroopium, ekstroopium osas. Uuringutulemuse peab kinnitama EKL usaldusarst. Uuringu hetkel peab olema koer vähemalt 18-kuune.</p>	<p>kutsikaklassis saadud hindeid). Näitusehinne peab olema saadud paaritushetkeks</p>		<p>kuuseks saamist;</p> <ul style="list-style-type: none"> - emast koera võib aretuses kasutada alates tema 18-kuuseks saamist. Esmapoegimise hetkeks ei või emane koer olla vanem kui 6 aastat ja 1 kuu. Viimase poegimise hetkeks ei või emane koer olla vanem kui 8 aastat ja 1 kuu; - emasel koeral võib olla kuni 4 pesakonda; - kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritust. 	
Eesti Setterite Klubi	Gordoni setter	<p>Paarituseelne puusaliigeste düsplaasiauuring tulemusega A, B või C. C-puusadega koera võib paaritada ainult A- või B-puusadega koeraga.</p>	<p>mõlemal vanemalt vähemalt kaks hinnet „väga hea“</p>	-	<p>Nõuded peavad olema täidetud enne paaritust</p>	<p>01.01.2016-31.12.2020</p> <p>(EKL volinike koosoleku protokoll nr 6, 08.09/15.09.2015)</p>
Eesti Setterite Klubi	Iiri punane setter	<p><u>HD:</u> A, B või C. Tulemuse C saanud koera võib paaritada ainult tulemuse A või B saanud koeraga. Uuring</p>	<p><u>Mõlemal vanemal:</u> vähemalt 2xSP kahelt erinevalt kohtunikult. Vähemalt üks</p>	-	-	<p>01.07.2015-30.06.2019</p> <p>(EKL volinike koosoleku protokoll nr 4, 05.05.2015)</p>

		peab olema tehtud enne paaritust.	hinnetest peab olema saadud rahvusvaheliselt näituselt VÕI tõu erinäituselt VÕI on koerale kinnitatud tšempionitiitel			
Inglise Buldogite ja Kääbusmolosside Eesti TÜ	inglise buldog	Enne paaritust teostatud (mõlemal vanemal): (i) silmauuring; (ii) südameuuring; (iii) põlveuuring	Näitusehinne: isastel – vähemalt “suurepärase”, emastel – vähemalt väga hea”. Näitusehinne ei või olla vanem kui 3 aastat		- üldfüüsiline test kehtivusega 2 aastat (1 km läbimine ajaga maksimaalselt 12 minutit), testi juures viibib veterinaar, kes kontrollib koerte pulssi ja kehatemperatuuri; - emastel koertel ei tohi teostada rohkem kui 3 keisrilõiget	01.01.2017-31.12.2021 (EKL volinike koosoleku protokoll nr 9, 24.05.2016)
Eesti Setterite Klubi	Inglise setter	Paarituseelne puusaliigeste düsplasiauuring tulemusega A, B või C. C-puusadega koera võib paaritada ainult A- või B-puusadega koeraga.	mõlemal vanemalt vähemalt kaks hinnet „väga hea“	-	Nõuded peavad olema täidetud enne paaritust	01.01.2016-31.12.2020 (EKL volinike koosoleku protokoll nr 6, 08.09/15.09.2015)
Mastifite TÜ	Itaalia corso	<u>HD</u> (mõlemal vanemal): tulemus A, B või C. Tulemuse D saanud koera võib paaritada koeraga, kelle HD uuringu tulemus on A või B. EST-registris	<u>Näitusehinne</u> (mõlemal vanemal): 2xSP kahelt erinevalt kohtunikult, millest vähemalt üks on saadud		- isasel koeral võib kalendriaasta jooksul olla Eestis kuni kolm pesakonda; - isasel koeral võib olla elu jooksul	01.01.2014-31.12.2019 (EKL volinike koosolek 30.10.2013, protokoll nr 15)

		<p>olevatel koertel peab uuringutulemuse olema kinnitanud EKL koerte liigeste düsplaasiauuringute usaldusarst. Uuringuhetkel peab koer olema vähemalt 15-kuune. HD tulemusega D isasel koeral võib olla kuni kaks pesakonda. Enne järgnevaid paaritusi peavab vähemalt 50% esimeste pesakondade kutsikatest olema saanud ametlikuk HD uuringu tulemuse A või B. Seejärel on paaritamine lubatud samadel tingimustel. Vastav nõue uuringute kohustuslikkuse kohta tuleb märkida paarituslepingusse isase koera esindaja poolt eritingimusena. HD tulemusega D emast koera on järgmisel korral lubatud paaritada tingimusel, et eelmise pesakonna järglastest on 50% saanud EKL koerte liigeste düsplaasiauuringute usaldusarstilt saanud uuringutulemuseks A või B.</p>	<p>rahvusvaheliselt või erinäitusest ning arvesse ei lähe kutsika- ja juuniorklassis saadud hinded VÕI koer peab olema EST V CH.</p>		<p>kuni 60 Eestis registreeritud .kutsikat (viimase paarituse hetkel .peab EKL tõuraamatusse kantud pesakondadest pärit kutsikate arv olema alla 60); - tõendi pesakonna aretusernõuetele vastavuse kohta väljastab Mastifite TÕ</p>	
--	--	--	--	--	--	--

		<p><u>ED</u> (mõlemal vanemal): 0 või 1. EST-registris olevatel koertel peab uuringutulemuse olema kinnitanud EKL koerte liigeste düsplaasiauuringute usaldusarst. Uuringuhetkel peab koer olema vähemalt 15-kuune. Korduspaaritus on lubatud vaid juhul, kui samast kombinatsioonist eelnevalt sündinud Eesti Vabariigis elavate järglaste koguarvust vähemalt 50% on saanud HD tulemuse A või B ja ED tulemuse 0.</p>				
Eesti Jack Russell'i Terjerite Tõuühing	Jack russell'i terjer	<p><u>Silmad</u>: uuring pärilikele haigustele tulemusega „Leiuta“. Uuringutulemus ei või olla paarituse hetkel vanem kui üks aasta; <u>Põlved</u>: 0 või 1. Koera tulemusega 1 võib paaritada ainult põlveuuringutulemuse “0” saanud koeraga. Põlvruuringu läbimise hetkel peab koer olema vähemalt 12-kuune.</p>	Vähemat VH (ei arvestata kutsikaklassis saadud hindeid)	-	- sama vanemate kombinatsiooni võib aretuses kasutada vaid üks kord (arvesse lähevad ka enne aretuserinõuete vastuvõtmist soimunud paaritused); - aretuses kasutatavate koerte vanus: isane koer peab olema paaritushetkel vähemalt 24-kuune; (ii)	01.01.2013-31.12.2017 (EKL volinike koosolek 26.09.2012, protokoll nr 9. Täpsustatud EKL volinike koosolekul 24.05.2016, protokoll nr 9)

					<p>aretuses kasutatav emane koer peab pesakonna sünni hetkel olema vanuses 24 kuud kuni 8 aastat, esmasünnituse hetkel ei või olla vanem kui 6-aastane;</p> <p>- ühel koeral võib Eestis olla kuni 25 kutsikat (arvesse lähevad ka enne erinõuete kehtestamist sündinud pesakonnad). Viimane pesakond registreeritakse täies koosseisus;</p> <p>Tõendi pesakonna aretuserinõuetele vastavuse kohta väljastab Eesti Jack Russelli Terjerite TÜ.</p>	
Eesti Kesk-Aasia ja Kaukaasia Lambakoerte TÜ	Kaukaasia lambakoer	<u>HD/ED</u> : mõlemal vanemal ametlik tulemus	<u>Näitusehinne</u> : (i) isasel koeral – vähemalt 2xSP kõikide tõugude näituselt VÕI 1xSP tõu erinäituselt; (ii) emasel koeral –2x vähemalt VH kõikide tõugude näituselt VÕI 1x	-	-	01.01.2017-31.12.2021 (EKL volinike koosolek 20.09.2016, protokoll nr 10)

			vähemalt VH tõu erinäitusest			
Eesti Kesk-Aasia ja Kaukaasia Lambakoerte TÜ	Kesk-aasia lambakoer	<u>HD/ED</u> : mõlemal vanemal ametlik tulemus	<u>Näitusehinne</u> : (i) isasel koeral – vähemalt 2xSP kõikide tõugude näitusest VÕI 1xSP tõu erinäitusest; (ii) emasel koeral –2x vähemalt VH kõikide tõugude näitusest VÕI 1x vähemalt VH tõu erinäitusest	-	-	01.01.2017-31.12.2021 (EKL volinike koosolek 20.09.2016, protokoll nr 10)
Eesti Leonbergerite Klubi Eesti Leonbergerite TÜ	Leonberger	<u>HD</u> : A või B. <u>ED</u> : 0 või 1. <u>Silmauuring</u> : HD, PRA, RD, entroopium, ekstroopium, PHTVL/PHPV tulemusega „leiuta“. Uuringu tegemise hetkel peab koer olema vähemalt 18-kuune. Paaritushetkel ei või uuringutulemus olla vanem kui 24 kuud.	“suurepärase” kas (i) vähemalt 19-kuusena saadud hinded kahelt erinevalt näitusest ja kohtunikult avaklassist (üks hinnetest peab olema saadud rahvusvaheliselt või erinäitusest) või (ii) koer peab omama tiitlit EST V CH.	-	- Kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritamist. - aretuses võib kasutada koeri vanuses 24. elukuust; - emast koera võib uuesti paaritada, kui eelmine pesakond on vähemalt 10-kuune; - isasel koeral võib Eestis olla kuni 40 järglast; - emasel koeral võib Eestis olla kuni neli pesakonda. Viimase paarituse hetkel ei või emane koer olla vanem	01.07.2013-30.06.2018 (EKL volinike 29.05.2013 koosolek, protokoll nr 13)

					<p>kui 7 aastat; - aretuseriloo taotlus peab olema eelnevalt kooskõlastatud Eesti Leonbergerite Klubi või Eesti Leonbergerite TÜ-ga. Juhul, kui kooskõlastustaotlus esitatakse vaid ühele ühingule, tuleb avaldajal taotlusest teavitada ka teist ühingut; - erinõuded peavad olema täidetud enne paaritust. Tõendi pesakonna nõuetele vastavuse kohta väljastab Eesti Leonbergerite Klubi või Eesti Leonbergerite TÜ.</p>	
Eesti Saksa Lambakoerte Ühing	saksa lambakoer	<p><u>HD</u>: A, B, C <u>ED</u>: 0 või 1. Tulemuse 1 saanud koera võib paaritada ainult koeraga, kelle ED tulemus on 0. ED uuringu nõue kehtib koertele, kes on sündinud alates 01.01.2009</p>	“H” või “gut”	<p>vähemalt üks järgnevast: KK 2 IPO/VPG/SchH 1 PJK 1 FH 1</p>	<p>- nõuded peavad olema täidetud enne paaritamist; - kõik koerad, kes on üle 2. aasta vanad, peavad olema läbinud aretuskontrolli (<i>körung</i>); - enne 2-aastaseks saamist võib isast koera aretuses kasutada maksimaalselt kaks</p>	<p>Kehtivusaega pikendatud kuni 31.12.2017 (EKL volinike koosoleku protokoll nr 9, 26.09.2012)</p>

					korda v.a. juhul, kui ta on läbinud aretuskontrolli – sellisel juhul piirangut ei ole; - emast koera, kes on kaks korda poeginud keisrilõikega, aretuses enam kasutada ei või	
Eesti Valgete Lambakoerte Ühing	Šveitsi valge lambakoer	<u>HD</u> : A, B või C. . Koera, kelle puusauuringu tulemus on C, võib paaritada ainult koeraga, kelle puusauuringutulemus on A. <u>ED</u> : 0 või 1. Koera, kelle küünarliigete uuringutulemus on 1, võib paaritada ainult koeraga, kelle uuringutulemus on 0	Vähemalt "hea".	-	-	01.01.2013-31.12.2017 (EKL volinike koosolek 26.09.2012, protokoll nr 9)
Eesti Takside TÜ	Taks (kõik suurused/kõik karvatüübid)	<u>silmauring</u> tulemusega "pärilike haigusteta" või vastava haiguse DNA test (PRA, HC, RD).	näituselt hinne "suurepärane", emastel vähemalt "väga hea" või aretusülevaatus läbimine tulemusega "aretuskasutus lubatud" või "aretuskasutus lubatud tingimustega".	On soovitatav, et aretuses kasutatavate koertel on sooritatud tõuomane jahikatse	Omavahel võib paaritada ETTÜ ja EKLi eelnevalt informeerides sama karvatüübi küüliku ja kääbustakse. Teisti tõuvariatsioone omavahel paaritada ei tohi ilma ETTÜ juhatause loata. Luba tuleb taotleda enne paaritust	01.01.2016-31.12.2020 (EKL volinike koosoleku protokoll nr 6, 08.09/15.09.2015 Täiendatud EKL volinike koosolekul 24.05.2016, protokoll nr 9)

Eesti Vene Toy Klubi	Vene toy (l/k; p/k)	<p><u>Põlveuuring</u>: mõlemal vanemal.</p> <p><u>Silmauuring</u>: mõlemal vanemal.</p>	<p><u>Näitusehinne</u>: (i) isane koer vähemalt SP; (ii) emane koer vähemalt VH</p>		<p>- Isast võib paaritada alates 12. elukuust.</p> <p>- Emast võib paaritada alates 18. elukuust. - Nõuded laienevad koertele, kes on sündinud alates 01.01.2012.a.</p> <p>- Kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritust</p>	<p>01.07.2015-30.06.2018 (EKL volinike koosoleku protokoll nr 4, 05.05.2015) muudetud EKL volinike koosolekul 08.09.2015 (protokoll nr 6)</p>
Eesti Yorkshire'i Terjerite TÜ	Yorkshire'i terjer	<p><u>Põlveuuring</u>. Tulemus 0, 1 või 2. Tulemuse 2 saanud koera võib paaritada ainult tulemuse 0 saanud koeraga. Uuring peab olema tehtud enne paaritust. Uuringu tegemise hetkel peab koer olema vähemalt 12-kuune.</p>	<p><u>näitusehinne</u> (mõlemal vanemal): vähemalt 2x vähemalt VH. Vähemalt üks kahest hindest peab olema saadud rahvusvaheliselt- või erinäituselt. Nõue kehtib koertele, kes on sündinud pärast yorkshire'i terjerite aretuserinõuete kinnitamist EKL poolt (01.09.2011). Nõue peab olema täidetud enne paaritust.</p>		<p>Kõik aretuses kasutatavad (Eestis elavad) koerad, kes on sündinud enne 01.09.2011 ja ei ole käinud näitusel peavad esitama loomaarsti tõendi korrektse käärhambumuse kohta ning isased koerad peavad esitama loomaarsti tõendi munandite normaalse arengu kohta. Isast võib paaritada alates 12. elukuust. Emast võib paaritada alates 18. elukuust. Kõik nõuded peavad olema täidetud enne paaritust.</p>	<p>01.09.2016-31.08.2021 (EKL volinike 24.05.2016 koosoleku protokoll nr 9)</p>

